



Klimat- och näringslivsdepartementet
Klimat- och miljöministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2025/26:276 av Markus Selin (S)
Kemikalier och plast i avloppsslam

Markus Selin har frågat mig hur jag ser på användningen av avloppsslam på åkermark, och om jag avser att vidta några åtgärder för att minska de problem som detta kan medföra.

Avloppsreningen regleras av EU:s avloppsdirektiv som nyligen har reviderats som en del i EU:s handlingsplan för nollförorening av luft, vatten och mark. Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att föreslå hur det reviderade direktivet bör genomföras i svensk lagstiftning.

Efter reningen av avloppsvattnet bildas avloppsslam. Förutom viktiga näringsämnen som fosfor och kväve, finns också flera föroreningar i avloppsslammet i form av exempelvis tungmetaller, organiska ämnen, läkemedelsrester, PFAS och mikroplaster.

Användning av avloppsslam på jordbruksmark regleras av EU:s slamdirektiv som har genomförts i förordningen (1998:944) om

förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter och Naturvårdsverkets föreskrifter. EU-direktivet är föråldrat och EU-kommissionen har vid flera tillfällen utlovat reviderade förslag för att uppdatera kraven utifrån dagens utmaningar. Det pågår dock etablering av nya innovativa tekniska lösningar på ett par platser i Sverige som innebär förbränning av slammet och att fosfor i ren form separeras ur askan.

Regeringens bedömning är att fosfor och andra näringsämnen bör återvinnas i växttillgänglig form och tas tillvara i hög grad utan att miljö- och hälsoskadliga ämnen tillförs miljön. Utifrån dessa perspektiv driver Sverige på för att det i samband med en revidering av EU:s slamdirektiv bör införas krav på utvinning och återvinning av den kritiska råvaran fosfor från avloppsslam.

Stockholm den 10 december 2025

Romina Pourmokhtari